

**GERECHTIGHEID, VREDE
EN HEELHEID VAN DE SCHEPPING**

**NIEUWSBRIEF VAN DE COMMISSIE MISSIONAIRE
BEWEGING RELIGIEUZEN**

Nummet 5, mei 2016

Redactioneel:

Onlangs heb ik eindelijk het boek 'Dit kan niet waar zijn' van Joris Luyendijk gelezen. Een aanrader. Luyendijk legt aan financiële *dummies* zoals ik uit hoe de financiële wereld in elkaar steekt en wat er de mores zijn. Je zou denken dat na de financiële crisis van 2008 en de miljarden die overheden vrijmaakten om banken te redden er een flinke bezem door deze wereld zou zijn gehaald. Maar dat blijkt niet het geval. Er is wat meer toezicht en controle, maar verder is het *business as usual*, concludeert Luyendijk.

Terwijl ik dacht dat het morele failliet van het neoliberalisme wel definitief was aangetoond met de crisis, lijkt het aan een nieuwe opmars bezig. Een vriend van me die in Argentinië woont, schreef onlangs dat daar weer een regering is die alle ruimte geeft aan de economische elite. Hij schrijft: "In korte tijd zijn er met een groot pakket aan maatregelen ongelooflijk veel geld en bevoegdheden overgeheveld naar het bedrijfsleven – geld dat natuurlijk afkomstig is van de lagere inkomensgroepen, en bevoegdheden die vroeger de overheid toebehoorden. De filosofie erachter is dat geld dat aan de bovenkant geïnvesteerd wordt er vanzelf aan de onderkant weer uitkomt, en dat de vrije markt efficiënter werkt dan de overheid." In Brazilië is het hetzelfde verhaal; sinds vorige week is daar ook een nieuwe zakenregering aan de macht die 'orde op zaken gaat stellen.'

In Europa dreigt het inmiddels beruchte *Transatlantic Trade and Investment Partnership* (TTIP) het neoliberalisme in een nog hogere versnelling te brengen. TTIP gaat veel verder dan 'traditionele' handelsverdragen die zich vooral op importheffingen en handelstarieven richten; het gaat vooral over het gelijktrekken van verschillen in wetgeving en standaarden tussen de VS en de EU om zo handel te stimuleren. Daarmee wordt de ruimte voor afzonderlijke staten om zelf democratische besluiten te nemen ernstig beperkt. Daarnaast wordt de macht van internationale bedrijven enorm uitgebreid. TTIP stelt hen namelijk in staat om schadevergoedingen te eisen van nationale overheden wanneer die beleid willen doorvoeren dat mogelijk een negatief effect heeft op de winsten en investeringen van de bedrijven in kwestie. Daarmee komen consumentenbescherming, milieuwetgeving of verbeterde arbeidsvoorwaarden op losse schroeven te staan.

Moeten we dit nu allemaal op zijn beloop laten? Nee, gewoon nee. Om te beginnen kunnen we via een referendum laten weten wat we van TTIP vinden en een breed maatschappelijk debat over dit handelsakkoord afdwingen. Zie: www.tipp-referendum.nl En verder is het zaak noest te blijven bouwen aan gerechtigheid, vrede en zorg voor de schepping, op allerlei mogelijke manieren. Het zal een zaak van lange adem zijn.

Gerard Moorman

DIALOOG

Hoop voor de Kerk in Syrië en Irak

Kerken en christelijke organisaties in Nederland maken zich ernstig zorgen over de situatie van christenen en andere minderheden in Syrië en Irak. Dit zijn bevolkingsgroepen die al vele eeuwen lang wezenlijk deel uitmaken van de samenlevingen in die landen. Maar het afgelopen decennium liggen religieuze minderheden er sterk onder vuur. Eind vorige eeuw telden de twee landen nog ongeveer 4,3 miljoen christenen (1,8 miljoen in Irak en circa 2,5 miljoen in Syrië). In 2010 was dit aantal gedaald naar ruim 2,1 miljoen en vijf jaar later – in 2015 – naar 1 miljoen.

De Nederlandse overheid en een groot deel van de Nederlandse publieke opinie onderkennen nog onvoldoende de ernst van de situatie. Dit blijkt uit een peiling die dit voorjaar is uitgevoerd door de Protestantse Kerk in Nederland in het kader van de campagne “Hoop voor de kerk in Syrië en Irak”. Slechts een kwart van de Nederlanders

weet dat er in Syrië en Irak sprake is van heftige christenvervolging. Van de kerkelijk betrokken christenen in Nederland ligt dat percentage twee keer zo hoog. Aan de peiling deze 2370 mensen mee. “Men is blijkbaar geneigd om de problematiek te onderschatten”, zei ds. K. van der Kamp, algemeen secretaris van de Raad van Kerken in dagblad Trouw. “Als mensen echt kennis nemen van de verschrikkingen die juist christenen en andere religieuze minderheden raakt, zullen ze ongetwijfeld ook meer compassie voelen en bereid zijn bijdragen te leveren om de nood ter plekke te lenigen.”

Op 2 juni 2016 organiseert de KNR 's middags een bijeenkomst in Den Bosch over de situatie van kerken in Syrië en Irak. Dhr. Leo van Leijsen en zuster Yosé Höhne-Sparborth zullen in het Franciscushuis (Van de Does de Willeboissingel 11 te Den Bosch) vertellen over de situatie in Syrië en Irak. Zie ook de Agenda onderaan de nieuwsbrief.

ZORG VOOR DE SCHEPPING

Teken Laudato Si' manifest

Tijdens een landelijke inspiratiedag over de encycliciek Laudato Si' op 23 april jl. werd een kort manifest gepresenteerd. Door onderschrijving van dit manifest verklaart men zich actief in te zullen zetten voor de bescherming van de schepping en van het recht op waardig leven van de armsten. Het manifest roept op tot “een ‘ecologische bekering’ van onszelf, kerk en maatschappij” en roept politiek en bedrijfsleven op “om zich oprecht, moedig en met verantwoordelijkheidsgevoel in te zetten voor het milieu en het klimaat, die immers gemeenschappelijk goed zijn, van allen voor allen.” Begin september, Dag van Gebed voor de schepping, zal het manifest overhandigd worden aan kardinaal Peter Turkson, hoofd van de Pauselijke Raad voor Gerechtigheid en Vrede. Ook u kunt het manifest nog ondertekenen:

<https://laudatosi.petities.nl>

‘Break Free’: hoog tijd om te divesteren

Op 22 april jl., *Earth Day*, ondertekenden 175 regeringsleiders de Klimaatverklaring van Parijs. Daarmee beloven zij zich in te zetten om de algemene opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 graden boven het pre-industriële tijdperk. Dat betekent dat de CO2 uitstoot drastisch moet worden terug gedrongen. Wetenschappers hebben uitgerekend dat niet meer dan 20% van de beschikbare voorraden fossiele brandstoffen mogen worden aangeboord. Meer zou betekenen dat men een kritieke grens overgaat.

Zonder maatschappelijke druk zullen regeringen en energiebedrijven de omslag naar schone, duurzame energie echter niet snel genoeg maken. Daarom hebben Greenpeace en 350.org de eerste helft van mei 2016 uitgeroepen tot actieperiode ‘to break free’ van fossiele brandstoffen.

Een groeiend aantal kerkelijke denominaties maakt serieus werk van het divesteren – dat wil zeggen dat zij niet langer hun geld investeren in bedrijven die betrokken zijn bij winning van fossiele brandstoffen. In Groot-Brittannië hebben de Episcopal Church, Church of England, Methodist Church, de Society of Friends (Quakers) en de United Reformed Church in Scotland de afgelopen twee jaar aangekondigd dat zij gaan divesteren. Een aantal andere denominaties zijn bezig met een besluitvormingsproces om dat te gaan doen.

In de katholieke kerk blijft het wat dat betreft stil, ondanks duidelijke uitspraken over de noodzaak van een transitie naar duurzame energie in *Laudato Si'*. De Filippijnse katholieke kerk is een uitzondering. Op 4 mei leidde aartsbisschop Ramon Arguelles van het aartsbisdom Lipa in de provincie Batanga, een 'Break Free march' waaraan 10.000 mensen deelnamen, waaronder veel priesters en religieuzen. Arguelles riep op tot een stop op het gebruik van kolen en andere schadelijke en vervuilende energiebronnen. "We worden geconfronteerd met een planetaire noodsituatie. We hebben momenteel meer dan ooit behoefte aan leiders die staan voor menselijke waardigheid en die het milieu beschermen," aldus Arguelles.

"We dragen allemaal verantwoordelijkheid om een nieuwe weg vooruit te banen, met nieuwe energiebronnen die geen schade berokkenen aan mensen of de Aarde. We zijn ertoe verplicht om nu actie te ondernemen om te beschermen wat er nog over is van de Heiligheid van Water en Leven. We kunnen niet langer wachten op oplossingen van regeringsleiders of uit het bedrijfsleven. We moeten allemaal actie ondernemen en verantwoordelijkheid tonen om een gezonde relatie met elkaar en Moeder Aarde te herstellen."

Verklaring van inheemse leiders aan de klimaatcommissie van de VN.

Voor de gehele verklaring zie:

http://spiret.org/wp-content/uploads/2015/11/Formal-Statement_IndigenousEldersandMedicinePeoples_COP21.pdf

'Stadsbewoners ademen te veel fijnstof in'

Meer dan 80 procent van de stadsbewoners wereldwijd ademt te veel fijnstof in. Dat blijkt uit een onlangs verschenen onderzoek van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) naar de situatie in 3000 steden. Steden in ontwikkelingslanden zijn het meest vervuild. Van de grotere steden daar voldoet 98 procent niet aan de gezondheidsstandaarden van de WHO. In landen met een hoog inkomen is dat 56 procent.

De meest vervuilde stad is Onitsha, een havenstad in Nigeria. Daar werd een concentratie van 600 microgram fijnstof (PM10) per kubieke meter gemeten, ongeveer twintig keer meer dan de WHO-standaard. Maar India is qua fijnstof een van de meest vervuilde landen ter wereld. Zestien van de dertig meest vervuilde steden liggen in India.

Tussen 2008 en 2013 steeg de concentratie fijnstof in de lucht wereldwijd gemiddeld met 8 procent, zegt de WHO. 'Sulfaten, nitraten en roet kunnen diep in de longen terechtkomen en in het cardiovasculaire systeem', zegt de gezondheidsorganisatie in een verklaring. 'Dat levert grote risico's op voor de menselijke gezondheid.' (Bron: IPS, 13/5/2016)

Winnaars "Groene Nobelprijs" bekend

De *Goldman Environmental Foundation* heeft de zes winnaars bekendgemaakt van de *Goldman Environmental Prize* – de belangrijkste en meest prestigieuze milieuprijs ter wereld, en daardoor ook wel de "Groene Nobelprijs" genoemd. De prijzen gaan elk jaar naar zes mensen in zes werelddelen die zich – vaak met gevaar voor eigen leven – inzetten voor de bescherming van het milieu.

- In Afrika gaat de prijs naar Edward Loure uit Tanzania, die ijverde voor een nieuwe toewijzing van land aan inheemse gemeenschappen in plaats van aan rijke individuen of bedrijven, in het noorden van het land. Zo werd meer dan 80.000 hectare veilig gesteld voor de volgende generaties.
- In Puerto Rico wint Luis Jorge Rivera Herrera, die een succesvolle campagne leidde om een natuurreservaat in het noordoosten van het land uit te bouwen.

Het gebied is een belangrijke nestplaats voor de ernstig bedreigde lederschildpad.

- In Cambodja, een van de gevaarlijkste landen ter wereld voor milieuactivisten, is de laureaat Leng Ouch. Hij ging *undercover* om illegale houtkap te documenteren en corruptie aan de kaak te stellen, waardoor de overheid grootschalige vergunningen moest schrappen.
- De Europese winnaar is advocate Zuzana Caputova uit Slowakije die erin slaagde een giftige afvalstort te doen sluiten en daarbij een precedent schiep.
- In de VS gaat de prijs naar Destiny Watford, die met succes de bevolking van Baltimore mobiliseerde tegen de bouw van de grootste verbrandingsoven in het land.
- De prijs voor Latijns-Amerika ten slotte gaat naar Máxima Acuña, een Peruaanse boerin die zich succesvol verzette tegen mijnbouwactiviteiten in haar regio door Newmont Mining, een bedrijf dat goud en koper wint.

Dat de winnaars van de Groene Nobelprijs vaak een groot persoonlijk risico lopen door hun inzet, bleek eerder dit jaar nog uit de moord op de Hondurese milieu- en mensenrechtenactiviste Berta Cáceres, oprichtster van de Raad van Inheemse Volken van Honduras (COPINH). Zij verzette zich tegen Agua Zarca, een van de grootste waterkrachtprojecten in Centraal-Amerika. In april vorig jaar won ze daarvoor nog de *Goldman Environmental Prize*. Ze werd begin maart in haar eigen huis neergeschoten. (Bron: IPS, 18/4/2)016

Voedselverspilling in Latijns-Amerika

Dagelijks wordt in Latijns-Amerika en de Cariben ongeveer 348 duizend ton voedsel verspild. Dit staat vermeld in een recent rapport over de voedselsituatie op het continent van de *Food and Agriculture Organization* (FAO) van de VN. Volgens de schrijvers van het rapport zouden alle mensen in Latijns-Amerika en de Caraïben die niet genoeg te eten hebben, gevoed kunnen worden met voedsel dat verloren gaat bij de directe verkoop aan consumenten.

Als reactie op deze absurde situatie zijn lokale overheden samen met de FAO bezig met het opzetten van een netwerk van experts en het uitstippelen van regionaal beleid om het probleem aan te pakken. De FAO laat weten dat het gevecht tegen voedselverspilling centraal zal staan in het beleid om te komen tot voedselzekerheid en het uitbannen van honger in Latijns-Amerika en de Caraïben. (Bron: Fides, 1/04/2016)

Lekker naar de Boer 2016

Vorig jaar hebben bijna 55 duizend mensen tijdens het 'Lekker naar de Boer weekend' een biologische boerderij bezocht. In heel Nederland deden ruim 150 boeren en tuinders mee, van groente- en fruittelers tot en met varkens- en pluimveehouders. Er waren rondleidingen, boerenmarkten en proeverijen. Dit jaar is het weekend voor Lekker naar de Boer 18 en 19 juni.

Doel van het 'Lekker naar de Boer-weekend' is meer bekendheid te geven aan biologische landbouw en de boer en consument met elkaar te verbinden. Op de website is informatie te vinden over deelnemende boeren, activiteiten en de campagne 'Ik sta achter biologisch'. Zie: <http://www.ontdekbio.nl/site/evenementen/artikel/183.html>

Deelnemers conferentie in Vaticaan roepen op tot geweldloosheid

Het Vaticaan organiseerde van 11-13 april jl. een conferentie die hopelijk de geschiedenis in zal gaan als opstap naar een encycliek over geweldloosheid. Vanuit de hele wereld namen 85 mensen – leken, theologen, religieuzen en vijf bisschoppen – deel aan de *'Nonviolence and Just Peace Conference: Contributing to the Catholic Understanding of and Commitment to Nonviolence'*. Kardinaal Peter Turkson, hoofd van de Pauselijke Raad voor Gerechtigheid en Vrede, opende de conferentie met een steunbetuiging van paus Franciscus, die zei: "Julie gedachten over de inzet van actieve geweldloosheid is nodig en zal een positieve bijdrage leveren."

Deelnemers hebben deze steunbetuiging ter harte genomen. In de slottekst van de conferentie roepen zij de kerk op om geweldloosheid te integreren op elk niveau van de kerk — bisdommen, parochies, sociale instellingen, universiteiten, seminaries en ordes en congregaties. Ook vroegen zij met aandrang om in verkondiging en educatie afstand te nemen van de theorie van de 'rechtvaardige oorlog'. In het slotdocument wordt voorgesteld dat de kerk een wereldwijde dialoog in gang zet over geweldloosheid, zowel binnen de kerk, als daarbuiten met mensen uit andere religieuze tradities. Kortom: ze vroegen paus Franciscus om een encycliek te schrijven over geweldloosheid.

José Henríquez uit El Salvador, voorheen algemeen secretaris van Pax Christi International, lichtte de oproep als volgt toe: "We leven in een complexe wereld waar gewapende conflicten alom tegenwoordig zijn en waar geweld de eerste – en vaak de enige manier is – waarop conflicten worden beslecht.

Als mondiale gemeenschap moeten we onze creatieve verbeelding prikkelen om barmhartige samenlevingen op te bouwen, waar geweldloosheid de norm is en niet de uitzondering."

In ieder bisdom een structurele plaats voor barmhartigheid

Paus Franciscus sprak begin april tijdens een gebedswake in Rome de wens uit dat er in elke bisdom wereldwijd naar aanleiding van het Jaar van de Barmhartigheid een nieuw oord van barmhartigheid wordt gestart. In een geïmproviseerde korte toespraak uitte hij de wens dat elk bisdom wereldwijd zou nagaan welk structureel werk van barmhartigheid kan worden opgestart, zoals een ziekenhuis, een verpleeghuis, een weeshuis, een school waar er nog geen is, een centrum voor drugsverslaafden of een ander werk van barmhartigheid. Die plaats kan dan uitgroeien tot blijvende herinnering aan het Jaar van Barmhartigheid.

Conferentie killer robots: gemengd resultaat

Begin april vergaderden meer dan 90 staten bij de Verenigde Naties in Genève over autonome wapens, ook wel *killer robots* genoemd. De roep om een verbod is groeiende; er zijn nu 14 staten die hiertoe oproepen. En er is besloten tot de instelling van een *Group of Governmental Experts* die in 2017 en 2018 de kwesties verder gaat bespreken en opties gaat onderzoeken om de gevaren van deze wapens te adresseren. Een Toetsingsconferentie moet hier in december 2016 nog wel mee instemmen. Miriam Struyk die namens PAX in Genève was:" Dit is een gemengd resultaat, het is goed te zien dat de roep om een verbod groeiende is en dat veel staten bezorgd zijn en de stap willen nemen om via een formeler mandaat verder te kijken hoe menselijke controle over geweld behouden kan worden.

Maar het tempo van onderhandelen blijft stukken lager dan het tempo waarin de technologie verder gaat.

Dat is zorgwekkend want we willen een verbod om deze wapens preventief te verbieden en dat moet snel”.

Lees het bericht van PAX over de bijeenkomst in Geneve:

<http://www.paxvoorvrede.nl/actueel/nieuwsberichten/debat-over-killer-robots-wat-is-het-probleem>

“Stilte ten overstaan van het kwade is zelf kwaad”

Wie zich zorgen maakt over de politieke ontwikkelingen aan de overzijde van de Atlantische Oceaan zal blij zijn met de verklaring die 50 religieuze leiders in de V.S. eind april hebben uitgebracht. In reactie op de vulgariteit en agressie die met name de Republikeinse presidentscampagne kenmerkte, hebben zij een verklaring opgesteld ‘Geroepen tot verzet tegen bekrompenheid’ (*Called to Resist Bigotry*). Zich baserend op de uitspraak van de Duitse theoloog Dietrich Bonhoeffer, “Stilte ten overstaan van het kwade is zelf kwaad”,

stellen zij dat de toon en inhoud van de debatten tijdens de verkiezing van de presidentskandidaten het welzijn van de samenleving zelf ondermijnen. Het racistische en anti-islamitische discours van Donald Trump en zijn respectloze opmerkingen over vrouwen druisen volgens hen in tegen het evangelie.

De religieuze leiders die op persoonlijke titel de verklaring hebben ondertekend, roepen op tot ‘confessioneel verzet’ tegen het alarmerende gebrek aan respect voor vrouwen en religieuze en etnische minderheden. “Dit is niet slechts een verkiezingsdebat waarin christenen legitieme verschillen in politieke inzichten hebben. Wat nu telt is een publiek getuigenis van Christelijke waarheid en navolging,” aldus de verklaring. Aan het slot verklaren de ondertekenaars dat zij “zullen weigeren mee te werken, in woord en daad, aan intolerantie en haat; niet als politieke groep, maar als navolgers van Jezus Christus.”

(Bron: Sojourners Magazine)

VLUCHTELINGEN

Zet kindvluchtelingen niet buiten spel

Er is maar weinig over bekend, maar in Nederland wonen ruim duizend kinderen met hun vluchtelingenouders in zogenaamde gezinslocaties. Deze gezinnen worden door de overheid beschouwd als 'uitzetbaar'. Veel van deze gezinnen hebben nog wel lopende procedures en brengen noodgedwongen jarenlang in de gezinslocaties moeten door.

Naast onzekerheid over de toekomst, komt daar voor de gezinnen de voortdurende dreiging van gedwongen terugkeer naar het land van herkomst bovenop.

Wekelijks worden meerdere gezinnen voor zonsopgang door de vreemdelingenpolitie meegenomen en overgebracht naar gezinsgevangenis Kamp Zeist om van daaruit te worden uitgezet. Dit terwijl de kinderen hier opgroeien, geworteld zijn en Nederlandse vriendjes en vriendinnetjes hebben. Ze voelen zich niet meer thuis in het land waar ze vandaan kwamen. Arrestatie, opsluiting, uitzetting en kinderen die hun leeftijdsgenoten plotseling zien verdwijnen: het zijn bijzonder traumatiserende ervaringen voor de kinderen en jongeren in de gezinslocaties.

Nederland tekende in 1995 het VN-Kinderrechtenverdrag. Maar met de behandeling van vluchtelingenkinderen en hun ouders in de gezinslocaties en gezinsgevangenis worden de Rechten van het Kind dagelijks geschonden. Dat blijkt ook uit talloze onderzoeken, publicaties en aanbevelingen van experts en academici. Dit kan niet langer zo doorgaan.

'Geen kind aan de kant!' voert samen met de vluchtelingen in de gezinslocaties campagne voor een eerlijk en onvoorwaardelijk Kinderpardon en het stoppen van arrestaties, opsluiting en uitzetting. De website www.geenkindaandekant.nl is een breed informatieplatform. Naast informatie over de gezinslocaties en wat er daar gebeurt, zijn er ook verhalen te lezen van de kinderen en de ouders zelf, publicaties van organisaties die zich inzetten voor de rechten van vluchtelingenkinderen en interviews met experts op verschillende vakgebieden.

Voor vragen kunt u contact opnemen via geenkindaandekant@gmail.com. Hier kunt u ook een info-brochure of posters bestellen.

Australiërs betalen 4 miljoen voor film die asielzoekers moet afschrikken

Australië voert al jaren een streng asielbeleid, maar het kan altijd nog harder en strenger lijkt de Australische regering te denken. *The Journey*, een film over asielzoekers die met een gammel bootje het vasteland proberen te bereiken - spoiler: het loopt niet goed met ze af - is de nieuwste tactiek van Australië om bootvluchtelingen af te schrikken. De film is gemaakt door de Australische IND en wordt uitgezonden op de Afghaanse televisie. Kosten: 6 miljoen Australische dollars aan belastinggeld (ruim 4 miljoen euro).

(Bron: Volkskrant, 30/3/2016)

Theatervoorstelling 'Nobody Home'

Vanaf 6 april gaat de theatervoorstelling *Nobody Home* op uitgebreide tournee. Er zijn al 26 avonden uitverkocht. In *Nobody Home* vertellen drie acteurs op vrij amusante, luchtige wijze over hun moeilijke jeugd als asielzoeker. Het NRC schreef: "De toon blijft een voorstelling lang licht, inclusief gekke dansjes en liedjes. Maar veel verhalen komen als mokerslagen aan." Zie voor een overzicht van voorstellingen: www.nobodyhome.nl

Utrecht: Restaurant Syr heeft locatie gevonden

Restaurant Syr, een restaurant dat mede gerund gaat worden door vluchtelingen, heeft een locatie gevonden. Het zal in juni feestelijk openen op de Lange Nieuwstraat 71. Restaurant Syr is tot stand gekomen dankzij een crowdfundingactie. Het initiatief van Stichting Gys en een groep Utrechters werd massaal gesteund: de crowdfunding haalde in 19 dagen het minimumbedrag van 165.000 euro op. De opbrengst van het restaurant wordt gebruikt om vluchtelingen te helpen. Het overgrote deel gaat bijvoorbeeld naar Stichting voor Vluchteling-Studenten UAF.

(Bron: DUIC, 6/4/2016)

AGENDA

25 mei 2016 Lezing van Israëliische vredesactivist en schrijver Miko Peled: Palestina, mythe, realiteit, rechtvaardigheid. Zuiderkerk, Amsterdam. [Meer informatie](#)

28 mei 2016 symposium van TBI over Laudato Si'. In Huize Wylerberg in Beek-Ubbergen zal een door het Titus Brandsma Instituut georganiseerd symposium plaatsvinden onder de titel *Aufgabe und Bedeutung einer Gemeinschaft der Geschöpfe im Anschluss an Laudato Si'*. Voertaal is Duits. [Meer informatie](#)

2 juni 2016 bijeenkomst 'Hoop voor de kerk in Syrië en Irak' in het Franciscushuis te Den Bosch, van 14.00 u. – 17.00 u. Adres: Van de Does de Willeboissingel 11. Dhr. Leo van Leijsen en zuster Yosé Höhne-Sparborth zullen vertellen over de situatie in het Midden-Oosten. Opgave vóór 28 mei bij cmb@knr.nl of tel. 073 – 6921321.

3 juni 2016 organiseert de ChristenUnie het evenement 'GroenGelovig'. Vijf sprekers zullen in de Jacobikerk in Utrecht hun visie geven op ecologische gerechtigheid: aartsbisschop Joris Vercammen, oprichter van het Repair Café Martine Postma, meteoroloog Reinier van den Berg, korpsofficier van het Leger des Heils Robert-Paul Fennema en Tweede Kamerlid Carla Dik. Plek en tijd: Jacobikerk, St Jacobsstraat 171 te Utrecht, 13:00-18:00 u. Meer informatie: www.groengelovig.nl

4 juni 2016 verdiepende dag in kloosterhotel ZIN in Vught van de Beweging van Barmhartigheid waarin Hein Stufkens een inleiding zal houden en met de aanwezigen in gesprek zal gaan over 'barmhartigheid als kompas', ook in deze woelige tijd. [Meer informatie](#)

20 juni 2016 is de internationale Dag van de Vluchteling. In samenwerking met de Hoogstraatgemeenschap geeft de KNR een boekje uit met gebeden, gedichten en teksten ter overweging voor een viering van deze dag. Het is te downloaden op de [website van de KNR](#)

18 november 2016 het Franciscaans Studiecentrum en de Tilburg School of Theology in Utrecht organiseren een studiedag over 'Spiritualiteit als armoede, armoede als spiritualiteit'. [Meer informatie](#)

COLOFON:

De CMBR is de missionaire commissie van de Konferentie Nederlandse Religieuzen. Deze nieuwsbrief verschijnt zes keer per jaar en is de opvolger van de elektronische nieuwsbrief 'Op zoek naar sporen van God'. Met deze nieuwsbrief willen we religieuzen en (leken-) missionarissen informeren over actuele thema's rond gerechtigheid, vrede, heelheid van de schepping en interreligieuze dialoog. Reacties en suggesties kunt u sturen naar: Postbus 111 5201 AC 's-HertogenboschTel. 073 – 692 13 88 Email: cmb@knr.nl